

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 25/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. januára 2015 predbežne prerokoval sťažnosť M. I., zastúpenej advokátom JUDr. Drahoslavom Potočkom, Čajakova 5, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a „základného práva na spravodlivé zadosťučinenie v zmysle čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“ a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. I. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. januára 2015 doručená sťažnosť M. I. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Drahoslavom Potočkom, Čajakova 5, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a „základného práva na spravodlivé zadosťučinenie v zmysle čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

„Zdlhavým súdnym konaním Okresného súdu v Trebišove, sp. zn. 13C/270/2003, nerešpektovaním ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, predovšetkým ustanovenia § 6, § 100 ods. 1 OSP a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, napriek viacerým žiadostiam, sťažnostiam pre pomalý postup súdu, dokonca námietkam sťažovateľky pre zaujatosť, zdlhavosť a prietahy pri postupe sudkyne JUDr. E. F. ako aj podaným podnetom Verejnému ochrancovi práv bola sťažovateľka veľmi vážne poškodená extrémne pomalým súdnym konaním a zbytočnými prietahmi v súdnom procese.

Súdne konanie o rozdelení BSM sp. zn. 13C/270/2003 začalo na Okresnom súde v Trebišove dňa 19.12.2003 podaním návrhu poškodenej sťažovateľky (navrhovateľky -žalobkyne) na začatie konania o vyporiadanie BSM po jeho zániku, rozhodnutím Okresného súdu v Trebišove, sp. zn. 12C 970/01 o rozvode manželstva poškodenej zo dňa 22.11.2001, právoplatné 28.12.2001. Súdne konanie o rozdelení BSM trvalo len na prvostupňovom súde, napriek asi tuctu sťažnosti poškodenej práve kvôli prietahom v konaní, presne 7 rokov aj 3 mesiace od podania návrhu poškodenej dňa 19.12.2003 do právoplatnosti rozhodnutia súdu 23.03.2011. ...

Rozhodnutím Právneho odboru, Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 04.11.2014, sp. zn. 35432/2014/34, ktorým Ministerstvo spravodlivosti SR nevyhovelo žiadosti sťažovateľky M. I. zo dňa 07.01.2014, podanej 07.03.2014 o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. a posúdilo jej žiadosť ako nedôvodnú v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nesprávnym (súdnym) postupom na základe § 3 ods. 1 písm. d), § 4 ods. 1 písm. a)1, § 9 ods. 1, nebolo teda sťažovateľke priznané porušenie práva na prejednanie občianskoprávnej veci na súde tak, aby sa jej vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov v zmysle ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Týmto nepriznaním porušenia práva a nepriznaním odškodnenia bolo porušené základné právo sťažovateľky nato, aby sa jej vec v občianskoprávnom súdnom konaní verejne prerokovala bez zbytočných prietahov čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a základné právo na spravodlivé zadosťučinenie v zmysle čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľky M. I... aby sa jej vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na spravodlivé zadosťučinenie v zmysle čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd porušené bolo.

2. Ministerstvo spravodlivosti SR je povinné v zmysle ustanovenia čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a v zmysle § 56 ods. 5 zák. č. 38/1993 Z. z. o ústavnom súde vyplatiť sťažovateľke M. I... náhradu skutočnej škody vo výške € 5.240,- eur, náhradu ušlej straty na cestovnom € 4.780,- eur a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch € 8.136,- eur, spolu v celkovej sume € 18.156,- eur z dôvodov uvedených v popise skutkového stavu tejto sťažnosti a nahradiť trovy právneho zastúpenia na účet jej právneho zástupcu advokáta Mgr. Drahoslava Potočeka, Advokátska kancelária, Čajakova 5, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu

(sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

V sťažnosti je výrazne oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje najmä na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti (m. m. III. ÚS 2/05, II. ÚS 19/05), keď navyše znenie petitu sťažnosti vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa nemá ústavný súd dôvod spochybňovať.

Týmito pravidlami sa ústavný súd spravoval aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky. V danom prípade to znamenalo, že ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť iba v rozsahu korešpondujúcom s návrhom na rozhodnutie vo veci samej (petitom).

Sťažovateľka sa v petite sťažnosti domáha vyslovenia porušenia základného práva, avšak bez toho, aby výslovne špecifikovala, v ktorom konaní a akým súdom boli tieto práva porušené.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 50 zákona o ústavnom súde:

(1) Sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

Ústavný súd uvádza, že navrhovaný petit nespĺňa zákonné náležitosti, ktoré vyžaduje § 20 ods. 1 a § 50 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k návrhu na začatie konania musí pripojiť splnomocnenie navrhovateľa advokátom, v ktorom sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Listina s takýmto obsahom však k návrhu pripojená nebola.

V súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti ústavný súd uvádza, že sťažovateľka je zastúpená advokátom. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie

konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (obdobne II. ÚS 117/05).

Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. januára 2015